1846. **Nº. 151.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 18 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 December.

Z. M. heeft benoemd ter vervulling der vacaturen, welke door de gewone aftreding op den 2den Januarij 1847 zullen ontstaan, bij vernieuwing tot Wethouder alhier, Mr. A. O. E. Graaf van Limburg Stirum, en voor den Heer A. Hartevelt Jz., welke verzocht heeft niet meer in aanmerking te komen, Mr. A. A. Dillié, thans Lid van den Raad.

— Bij het onweder dat 11. Maandag den 14den dezer, 's morgens omstreeks half 11 ure boven deze stad en omstreken in zware bliksemstralen uitbraken zijn onder de gemeente Seeterwoude, achter de Weipoort, op den weg naar Benthuizen, in het veld 2 schapen doodgeslagen.

— Volgens berigten uit Arnhem van den 15den, was men toen aldaar bezig de schipbrug over den Rijn weg te nemen, uit hoofde van het drijfijs, dat op die rivier begon at te komen. Hetzelfde was te Westervoort het geval, alwaar de overtogt met rijtuigen gestremd was. Ook op de Waal en de Maas begon zich drijfijs te vertoonen. De waterstand was over het algemeen vallende. De berigten van de boven-rivieren houden in, dat de Main, de Lahn en de Nahe reeds digtgevrozen zijn.

— De Minister van Financien in aanmerking nemende, dat er nog steeds van tijd tot tijd op 's Rijks Postkantoren navraag van de zijde der belanghebbenden gedaan wordt naar brieven met geldswaarden, die men bevreest, vermist te zijn, doch waaromtrent niet met gemoedzame vrucht kan worden onderzoek gedaan, *omdat de afzenders verzuimd hebben dezelve te doen aanteekenen*, heeft het algemeen herinnerd aan zijne vroegere advertentie van den 17den December des voorigen jaars, met opzigt tot de geheele bevruiming der bezwaren, waaraan het middel van aanteekening vroeger onderworpen was, zoodat men thans tegen betaling van niet meer dan *tien cents*, onverschillig welke de plaats van binnenlandsche bestemming of wat het gewigt der brieven ook zij en zonder verpligting om dezelve vooraf te frankeren, zich eene voldoende zekerheid van de overkomst verschaffen kan; weshalve een ieder, die geldswaarden aan Toonder te verzenden heeft, het aan zich zelven zal te wijten hebben, indien de administratie zich, ten gevolge van het verzuimen der bedoelde voorzorg, buiten staat mogt bevinden, in ieder geval de van haar verlangd wordende inlichtingen te geven.

— Eenigen tijd geleden heeft bij G. T. N. Suringar te Leeuwarden, eene brochure het licht gezien, getiteld; »*De Handwerksman en de Arme in zijne hulpvaardigheid en liefdadigheid jegens andere behoeftigen*," zijnde eene redevoering, uitgesproken in de algemeene vergadering der Vereeniging: *Hulpbetoon aan eerlijke en vlijtige armoede*, te Amsterdam, op den 17den Februarij 1846, door den edelen menschenvriend, W. H. Suringar.

»Deze rede ziet op verlangen het licht," zegt de redenaar, »in de verwachting, dat de belangstelling in genoemde Inrigting bij vele Amsterdammers zal worden opgewekt en versterkt, en dat men daar, waar zulke vereenigingen nog niet bestaan, het voorbeeld van Amsterdam zal volgen, en een Patronaat over behoeftigen invoeren," want inderdaad veel goeds is door deze vereeniging bereid in het Vaderland gesticht; op vele plaatsen, ook te 's Gravenhage, volgde men het Amsterdamsche voorbeeld. Ook buiten het Vaderland is door haar het denkbeeld van het Patronaat verspreid en verhelderd: zelfs tot in een ander werelddeel is het doorgedrongen.

»Meer en meer" zegt Suringar »vestigt zich het begrip, dat armen en rijken, die God beiden gemaakt heeft, elkander behooren te ontmoeten, om voor elkander wederzijdsche leermeesters ten goede te zijn. Door eene verstandige toenadering, waarbij het onderscheid der standen ten volle bewaard blijft, moet het voorbeeld van den hoogeren gunstig werken op den lageren, en ook omgekeerd. O! dat elk die Christen heet, handen aan den ploeg sla, om den akker der menschenwereld van onkruid te zuiveren, en een goed zaad te strooijen. Klagen over al het gebrekkige, zonder meer, brengt geen stap verder. 't Moet en 't zal, met Gods hulp, maar ook door Hem, met menschenhulp, anders en beter worden. 't Is Gods wil en welbehagen, dat het met den mensch en de menschelijke maatschappij anders en beter worde. Wie zou geen lust hebben medearbeider van God te zijn."

»Er is eene eerlijke en vlijtige armoede, het Hulpbetoon te Amsterdam levert er de bewijzen van, »die het eigen sober brood tracht te winnen en van dat brood nog een goed deel voor anderen veil heeft. Er is hulpvaardigheid, liefdadigheid en menschenmin onder de geringere, zelfs in de benedenste klassen der maatschappij." Het Patronaat nu stelt het zich ten zedelijken pligt, die eerlijke en vlijtige armoede op te sporen, en met raad en daad te ondersteunen, om alzoo aan de eene zijde te verhoeden, dat de armoede tot onzedelijkheid leide, en aan den anderen kant, de behoeftigen uit dien vernederenden stand op te heuren en, zoo veel mogelijk, tot beteren toestand te brengen. Door het Patronaat is inderdaad voor vele menschenvrienden een edele werkkring geopend geworden. (*Dagbl. v. 's Gravenh.*)

's GRAVENHAGE, 17 December.

Wij hebben reeds vroeger medegedeeld, dat op 's Konings bepaald verlangen, aan de op Hoogstdeszelfs verjaardag van stadswege gegevene illuminatie geene meerdere uitbreiding gegeven is, omdat Zijne Majesteit vermeende dat de daartoe noodige gelden tot meer nuttige einden konden worden aangewend, in het bijzonder voor de behoeftige klasse; thans kunnen wij er nog bijvoegen, dat Z. M. nu onlangs weder, aan godsdienstige gestichten hier ter stede, giften heeft doen uitreiken en dat, naar wij vernemen, uit zoodanige gift, in het Diaconie Oude Vrouwen- en Kinderhuis der Nederduitsch Hervormde Gemeente alhier, een feestmaal is bekostigd geworden. Men weet dat de bevolking van dit gesticht het getal van 500 zielen te boven gaat.

— Wij vernemen, dat op gisteren den 14den dezer, de Holl. ijzeren spoorweg-maatschappij zich gesteld heeft in het bezit der vaste goederen, welker onteigening ten baren behoeve en ten laste van den Heer W. Hoven te Delft, was uitgesproken bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, van den 3den November ll.

Dit vonnis was voorloopig uitvoerbaar verklaard, mits consignerend werd de door den regter aan de onteigende partij toegekende schadeloosstelling en nog *f* 1000 daarenboven; deze consignatie had op den 21sten November ll. plaats gehad en was vervolgens aan den Heer Hoven beteekend, met bevel, krachtens het vonnis, om zich niettegenstaande het inmiddels ingesteld hooger beroep, te onthouden van alle belemmering der maatschappij in de vrije beschikking over de onteigende goederen.

Alhier zijn thans in het licht verschenen de statuten eener zich alhier vestigende Afdeeling ten bevordering van de Armenschool onder de Israëliten, even als ook reeds te Zwolle heeft plaats gehad, onder bestuur van de Heeren: M. van Jb. Boraes, Opper-rabijn, Presidents; L. Belinfante, Vice-President; B. A. de Pinto, Thesaurier; S. H. Hertzfeld; A. B. Wolff; J. Sarluis; Mlle. Polak Daniels, Secretaris.

— Sedert langen tijd werd op vele plaatsen, vooral ten platten lande, in strijd met art. 15 van het reglement voor het bestuur der steden, en art. 6 voor dat van het platte land en verscheidene Koninklijke besluiten, de praktijk der armen waargenomen door geneeskundigen, tevens leden van den raad of Burgemeester. Niettegenstaande reeds vroeger in de dagbladen hierop werd opmerkzaam gemaakt en door de Gouverneurs der provincien aan de gemeentebesturen hierover eene circulaire werd gericht, bleef dit misbruik op sommige plaatsen, vooral in Noord-Braband, met voorbijgang van andere gevestigde geneeskundigen, ja zelfs in weerwil hunner reclames, voortduren. Men vernemt, dat thans bij ministeriele aanschrijving gelast is, dadelijk dit misbruik te doen ophouden.

ROTTERDAM, 15 December.

Gisteren zijn aan den Haringvliet hier ter stede opmetingen en peilingen gedaan en de lijnen gesteld voor het station van den Rijn-spoorweg.

AMSTERDAM, 16 December.

Volgens ingekomen berigt, heeft het H. M. onze geëerbiedigde Koningin behaagd, ook wederom voor dit jaar aan Directeuren van de Gebroederschap: Tot dekking der armen, te doen uitreiken eene gift van honderd gulden. Men acht het daarom niet ongepast, andermaal de aandacht van meer vermogende stadgenooten op deze allezins belangrijke instelling te vestigen, alzoo, door eene geringe bijdrage van *f* 1.56, alsnog ten huize van den Secretaris, op den Haarlemmerdijk, bij de Oranjestraat, No. 253, de gelegenheid wordt aangeboden, om aan behoeftigen eenigen onderstand te kunnen verschaffen, bestaande in brandstoffen, kleeding- of ligging-stukken, waarvan de verdeeling bepaald is op 23 December aanstaande, des middags ten 12 ure, in het gebouw de Zwaan, op den Nieuwendijk, alhier.

ter aanvulling der vacature, ontstaan door het overlijden van D. N. Swart, heeft de Kerkeraad der Remonstrantsch-Gereformeerde gemeente alhier op heden uit een vooraf gemaakt gros het volgend zestal gekozen: H. J. van Teutem, Theol. et Litt. Doct. Pred. te Rotterdam; J. Tideman, Litt. Doct. Pred. te Rotterdam; C. W. van der Pot, Pred. te Leiden; H. Hoornkerk, Theol. Doct. en Pred. te Haarlem; A. des Amorie van den Hoeven Jr., Theol. et Litt. Doct. Pred. te Utrecht, en W. van Gorde, Pred. te Alkmaar.

UTRECHT, 7 December.

Den 14den is hier in den ouderdom van 71 jaren overleden, Mr. A. van Beusechem van Harmelen, sedert 1816 lid van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

GRONINGEN.

Gisteren morgen hadden wij een voor dit jaargetijde ongewoon natuurverschijnsel. Nadat reeds den geheelen morgen eenige sneeuw was gevallen, viel er omstreeks half twaalf uur eene hevige sneeuw- en hageljagt, vergezeld van een zwaar onweder, hetwelk tot bijna 1 uur aanhield. Het licht en de donderslagen volgden elkander onmiddelijk op, en waren zoo geweldig, dat de bliksem 3 maal in den domtoren sloeg, en langs eene blikken gootpijp in eene soort van waschhok zich ontlaadde. In dat hok zijn verscheidene stukken uit den muur geslagen; eene groote waterton is geheel zwart en verweloos door het vuur, terwijl eene kleine glasruit aan stukken was gebarsten. De muur is geheel zwart. Ook op andere plaatsen zijn de wanden aangeslagen. De uitweg van den bliksem is niet na te sporen. Het klokkenspel is dadelijk stil blijven staan. Nadat de bliksem andermaal in den toren was gezien, zijn verscheidene der geburen naar boven gekomen, en waren allen in het waschhok, toen een hunner het gevaar hiervan hun onder het oog bragt. Naauwelijks hadden zij ook het hok verlaten, of voor de 3de maal sloeg de bliksem door de pijp in het hok. Ongelukken heeft men dus niet te betreuren. — Van buiten heeft men verscheidene stralen vuur langs den toren zien schieten, en zag men den toren geheel in rook. Het is te verwonderen, dat de aanwezige bliksemafleider, reeds zoolang gereed, nog niet gebruikt wordt: immers de kosten van aanbrenging en onderhoud zouden dubbel vergoed zijn door de meerdere zekerheid tegen een torenbrand, welke zoo noodlottig voor de rondom wonenden zou kunnen worden.

ARNHEM, 15 December.

Zaturdag 11 zijn hier door den Commissaris van Politie gevangen genomen twee vreemdelingen, welke gepoogd hadden eenige gesnoeide oude muntspecien in omloop te brengen; bij onderzoek werden nog eene menigte schandelijk gesnoeide guldens, alsmede een 100 tal even zoo grof geschonden oude 5 stuiversstukken, in beslag genomen, terwijl het ook nog gebleken is, dat zij op andere plaatsen, als Nijmegen en Keppel, sommen hadden ingewisseld van dergelijke gesnoeide munt. Deze personen, welke Pruissen zijn, wonen in Rees, alwaar deze nijverheid op eene groote schaal schijnt te worden uitgeoefend. Het is te hopen dat het aan de ijvere pogingen en zorgen van den Commissaris van Politie moge gelukken, deze zaak verder op te helderen.

LEEUWARDEN, 14 December.

Met genoegen hebben wij vernomen, dat de Raad dezer stad heeft besloten, den Hoogendijk, van deze stad tot aan de Bontekoe, tot een' straatweg aan te leggen, met afsnijding van de ondereheidene bogten. Voorts is er hoop dat die weg over Hallum, Marssum, Blija en Holwerd naar Dockum, en van daar naar den Groninger straatweg zal verlengd worden. Hierdoor zullen de rijkbevolkte dorpen in het noordelijk gedeelte eene betere gemeenschap met de steden bekomen, waarnaar velen reeds zoo lang hebben uitgezien.

BREDA, 15 December.

In den vorigen nacht is hier en in de omstreken zoveel sneeuw gevallen, dat de Hollandsche post gisteren morgen eerst ten half 12 en heden avond eerst ten 6 ure aankwam. De diligences uit Holland en België waren gisteren middag nog niet aangekomen. De gemeenschap is door deze geweldige sneeuwbuijen allerwege gestremd.

HEERENBERG, 12 December.

Twee ingezetenen dezer gemeenten hebben proeven genomen aangaande de nieuwe wijze van broodbakking, onlangs te Weenen uitgevonden, welke daarin bestaat, dat men het meel met geraspte beetwortel vermengt. Zie hier eenige bijzonderheden aangaande deze nuttige proefnemingen. Nadat de beetwortels zorgvuldig gewasschen en geschild zijn, raspt men ze en vermengt de aldus verkregen zelfstandigheid met eene gelijke hoeveelheid tarwe- of roggemeel. Het sap, dat uit den beetwortel raspert, wordt heet gemaakt en vervolgens insgelijks vermengd met de gest, en wanneer het noodig is, doet men er nog eene kleine hoeveelheid drinkwater bij; deze gest wordt dan, met eene grootere hoeveelheid zout dan bij het gewoon brood gebruikt wordt, bij het deeg gedaan. Vervolgens laat men het brood als naar gewoonte rijzen en bakken. Op die wijze heeft men hier een brood verkregen, dat veel op het tegenwoordig huishoudbrood gelijkt, maar dat nog meel aangenamen smaak heeft.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

PERSIE.

Aan den grooten weg van Kirmanschah naar Hamadan, steekt een rots als een bijna loodregte muur van 1,000 voeten uit. Op eene hoogte van omtrent 150 voeten liet Koning Darius een gedenkteken zijner glad houwen en zich zelven in een colossaal verheven beeldwerk voorstellen; achter hem staan twee dienaars; vóór hem ligt op den rug de Magier, die zich van den troon meester gemaakt had, en achter dezen ziet men 9 Koningen, ontslapend en met een strop om den hals. Boven ieder staat een opschrift in het zoogenaamde Beitelschrift, en onder en naast het beeld volgt een opschrift in drie talen, elk in verschillend Beitelschrift geschreven. Het in Persisch opgestelde opschrift heeft 150 regels, en Darius verhaalt daarin zijn leven, geeft zijn geslachtregister op, het getal en de namen der provincien van zijn rijk, en de geschiedenis der 10 overwonnen Koningen. Dit opschrift geeft eene hoogst merkwaardige bijdrage uit de geschiedenis van het Oosten. Het was door vele reizigers gezien; maar de eerste, wien het gelukte het te ontcijferen, was de Overste Rawlinson, thans Consul-Generaal van Engeland te Bagdad, die vroeger een Persisch regement aanvoerde, en zich reeds in 1835 met de ontcijfering van het Beitelschrift bezig hield. In 1837 hield hij zich met zijn regement in de nabijheid op, en gebruikte deze gelegenheid om eene stellaadje te doen opslaan en ze af te schrijven. Sedert heeft hij al den tijd, dien zijne reizen en posten hem lieten, tot de verklaring gebruikt, en eindelijk het schoone resultaat in het Tijdschrift van het *Britsch Aziatisch Genootschap* medegedeeld. Het bestaat uit den tekst der opschriften, de omschrijving en vertaling, en de twee eerste gedeelten eener verhandeling, waarvan het overige later verschijnen zal.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 27 November.

De *Turksche Staats-Courant* maakt bekend, dat er een aanvang zal gemaakt worden met het stichten van een uitgestrekt archieven-gebouw, welks uitvoering aan den architect den Heer Forsati is opgedragen. Ook zal er een post van Staats-Archivarius (Muhafizi Ewrak) opgerigt worden.

— Onder de goede maatregelen door de Regering genomen, behoort de afschaffing der straf van stokslagen op de voetzolen.

— De 400 koopvaardijschepen, welke eenige weken reeds vóór deze stad door tegenwind werden opgehouden, hebben eindelijk in de Zwarte zee kunnen doordringen. Het meerendeel moet granen te Odessa voor Livorno, Genua en Marseille innemen. Het is echter te vreezen, dat hunne terugkeer thans door de vorst zal belemmerd worden.

— Tayar Pacha van Mossul heeft de in den omtrek van Sindschar en Nisibyn rondzwervende, roofgierige stammen der Arabieren van daar verdreven en ook tegen de Jesiden (Duivel-aanbidders) een togt ondernomen. Wat van deze overgeblevenen is, want verscheiden honderden van hen zijn in de pan gehakt, heeft hij uit de provincie Mardyn verdreven en in de vlakte van Sindschar aan de oevers van den Tigris verplaatst.

— De cholera zet in den loop dien zij volgt, hare verwoestingen voort. Te Tauris heerscht zij tegenwoordig zeer sterk. Te Hassora is zij in het begin van October en te Mossul in het begin van November uitgebarsten. In het Paschalik Bagdad zijn bij de 20,000 menschen gestorven. De zee van Azoff is reeds toegevroren, en ook hier is de winter vroeger dan gewoonlijk begonnen.

SMYRNA, 25 November.

De stad Salonika, in Macedonie, is den 17de door eenen verschrikkelijken brand geteisterd, die niet minder dan 860 huizen vernield en 1500 huisgezinnen buiten huisvesting gezet heeft.

Dingsdag morgen ten acht ure werd het eerste allarm door een kanonschot van het kasteel gegeven. De brand was ontstaan in het Joden-kwartier, in een kleine haven, gelegen tusschen het paleis van den Pacha en de St. Sophia; het vuur was het eerst gekomen uit een oud huisje, waaraan de eigenaresse op het oogenblik afwezend was. In een oogwenk verspreidden de vlammen zich over al de omliggende gebouwen, en toen de brandspuiten aanrukten, was het vuur reeds ontzettend; een hevige wind, een ware orkaan blies den brand op het heftigst aan.

Yacoub-Pacha en de Beys van het land waren van de eersten, die op het tooneel des onheils verschenen; maar alle pogingen waren vruchteloos. De uren vervlogen, de blusschers waren uitgeput van vermoeijenis, en was gebrek aan water, een ieder was verslagen en tot overmaat van ongeluk was het sneeuwend koud. Turken en Christenen lagen in de Moskeën en afgelegen kerken te bidden, de plaag verdubbelde elk oogenblik van kracht, men had dien gelijktijdig op vier of vijf plaatsen te bevrijden. De manschap van den Turkschen oorlogsbrik van het station, die van de Turksche stoomboot Pecki-Cherket, alles was mede werkzaam in het omver halen van huizen, om zoo veel mogelijk alle gemeenschap af te snijden. Eerst tegen negen ure in den avond begon de wind af te nemen en toen werd het ook mogelijk de vlammen te vermeesteren.

Er zijn 860 huizen vernield, onder welke slechts een twintigtal Grieksche huizen naar den kant van de St. Sophia en St. Eleonsta. Vijftien honderd huisgezinnen bevinden zich op dit oogenblik zonder huisvesting.

Het is op de mindere klasse, dat de slag ditmaal is nedergekomen. De handel is gelukkig gespaard gebleven en heeft in de eerste en dringendste behoeften der slagtoffers kunnen voorzien. Daags na het onheil heeft zich een commissie van de aanzienlijkste kooplieden van het land gevestigd en een welsprekend beroep op alle menschenvrienden uitgevaardigd. In een enkelen dag heeft de inschrijving 70,000 piasters opgeleverd; maar hoe groot de barmhartigheid ook moge wezen, zij zal niet dan eene flaauwe leniging in zoo groot eene ramp kunnen brengen. Het is derhalve met vertrouwen, dat wij ons ook wenden tot andere steden van het rijk en buiten 's lands, om bijstand voor de ongelukkige bevolking in te roepen.

De Commissie heeft van den gouverneur verkregen, dat er twee groote lagerplaatsen ter beschikking der noodlijdenden gesteld zouden worden en dat

hun vier dagen lang, op zijne bijzondere kosten, brood en koken geleverd worden. Z. Exc. heeft bevolen, later nog meer te zullen doen; de leden van den gemeenteraad hebben voor 15,00 piast. ingeschreven. De Turksche piaster met de verwarren met den Spaanschen van f 2,50, doet ongeveer 65 centen.

Europeanen, Grieken, Turken, Israëlitten, allen waren tot het feest uitgenoodigd.

RUSLAND.

PETERSBURG, 1 December.

De winter is hier vóór drie dagen begonnen met eenen scherpen noord-oosten wind en hevige sneeuwvlagen, bij eene koude van 6° Reaum. (8° Fahr.). Den anderen dag was de Newa vol drijfijs, zoodat de bruggen moesten weggenomen worden. De sneeuw ligt thans reeds zeer vast en diep, bij eene koude van 9° Reaum. (12° Fah.), en de groote Keizerstad wordt in alle rigtingen met sleden doorkruist.

De Newa is dit jaar 3 dagen later digt geloopen, dan volgens den middelbaren termijn sedert 100 jaren, zijnde dit den 26sten November. De rivier werd dit jaar den 10den April van ijs bevrijd en is dus 232 dagen of 14 dagen langer opengebleven, dan de 100jarige middelbare tijd, zijnde die van 219 dagen.

ITALIE.

ROME, 1 December.

De Kardinaal-Staatssecretaris heeft een Pauselijk besluit bekend gemaakt, waarbij de invoerregten op de granen aanzienlijk verminderd worden. Binnen kort verwachte men eene dergelijke bepaling omtrent de olie, welke in Italië eene niet minder noodzakelijke levensbehoefte is.

— Er is hier eene brochure verspreid, die veel opzien baart, te Parijs gedrukt is en aan den Franschen Gezant, Graaf Rossi, wordt toegeschreven, ten doel hebbende om de vorderingen der beide uiterste partijen te bestrijden, en het publiek met de voortreffelijkheid en wijsheid bekend te maken van het door den Paus beoogde regeringstelsel.

OOSTENRIJK.

WENEN, 9 December.

Alhier is in het laatst van November eene vrouw gestorven, Josephine Haas, die gedurende haar leven en ook na haren dood de algemeene belangstelling op zich heeft gevestigd. Uit een waardig gebruikte haar leven, had zij, onder anderen verscheidene gestichten tot weldadige einden gevestigd, tengevolge waarvan zij door den Koning tot den adelstand werd verheven. Zij leefde op eene zeer ongezochte wijze, zoodat zelden weerga; haar meubelen bestonden uit slechts eene tafel, eene kast, een stroozak waarop zij sliep, en een stoel met lederen zitting, zoo als later bleek opgevuld met State-effecten, in de openbare meening werd zij voor arm gehouden. Na haren dood is het echter gebleken, dat zij een vermogen van 400,000 florijnen nalaat, welke uitsluitend bijgaat testament tot weldadige doeleinden vermaakt zijn.

BRUSSEL.

BERLIJN, 11 December.

De Burgerij heeft een adres aan de Stedelijke Regering ingediend, waarbij deze verzocht wordt, om bij den aanstaanden provinciden Landdag aan te dringen op de invoering van algemeene Rijksstenden en van vrijheid van drukpers. De Stedelijke Afgevaardigden hebben zich met 60 tegen 20 stemmen met dit adres vereenigd.

De geweigerde Vergadering van Frankfort heeft met 50 tegen 33 stemmen besloten, om hare Zittingen voortaan in het openbaar te houden.

De Duitsch-Katholieke gemeente breidt zich meer en meer uit. Hier is de grond toegestaan, om eene kerk te bouwen. Te Mulheim aan de Ruhr is er eene den 15den November ingewijd. Te Meissenheim is eene Lutherse kerk aan gemelde gemeente afgestaan, en te Constanz is door haar eene eerste godsdienstoefening gehouden in de Conciliezaal, waar vóór 400 jaren de Bisschoppen hunne Synoden hielden en Huss tot den brandstapel veroordeeld werd. Ook te Hamburg is eene gemeente der Duitsch-Katholieken gevestigd.

WURTEMBERG.

De Paus heeft geweigerd de door het domkapittel gedane verkiezing van eenen nieuwen Bisschop alhier goed te keuren; hoewel deze verkiezing overeenkomstig het verlangen der Regering was uitgevallen en algemeen genegen had gegeven, omdat de benoemde prelaat zich steeds door verdraagzaamheid had onderscheiden. Deze weigering, waardoor de nieuwe Paus voor het eerst in botsing is geraakt met eene regering, heeft alhier te meer een onaangenamen indruk gemaakt, omdat men daaruit meende te kunnen opmaken, dat de Paus ten aanzien van de Protestantsche regeringen, geene andere grondbeginselen zou opvolgen dan zijn voorganger.

FRANKFORT.

13 December.

De voorgenomen reis naar Parijs en Rome van den Duitsch-Katholieken Ronge wordt door deze liefst verhinderd, welke nog aan ongesteldheid toeschrijft.

— Omtrent de houtvlotten, die den Rhijn afzakken, worden de volgende bijzonderheden medegedeeld: de grootste hebben 20 riemen aan het eene uiteinde en 22 aan het andere, die in beweging worden gebragt door even zoo veel roeijers. De stuurman staat in het midden op eene verhevenheid. Eene boot gaat vooruit, op den afstand van eene mijl, en is eenigermate de voorloper van den reis, zij kondigt zijne aankomst aan, laat de schepen uit den weg gaan en de bruggen tijdig openen. Zeven à acht andere booten, elk met 7 personen bemand, voeren de vaarkers en kabeltouwen mede. Op dit vlot zelf bevindt zich eene ruimaltige woning voor den eigenaar, zijn stuurman, den kok en zijne maten; eene hut voor den ankerbewaarder, 6 andere voor de roeijers, waarvan elke 50 personen bevatten kan, en eindelijk een keuken, eene bakoven, een magazijn van levensmiddelen en onderscheidene stallen. De manschap bestaat doorgaans uit 500, en zelfs wel eens uit 900 koppen, wanneer men de geheele reis berekent van de plaats des vertreks af, tot aan Dordrecht.

ENGELAND.

LONDEN, 14 December.

De Heer Highton, alhier, heeft eene verbetering aan de electrische telegraphen aangebragt en daarvoor een patent genomen; zijn geheim is hem door de electrische telegraaph compagnie afgekocht. Hij heeft namelijk de ontdekking gedaan, dat men bij electrische telegraphen de door electrische stroomen in duune metaal-plaatjes voortgebragte bewegingen tot seinen kan aanwenden en zich daartoe van een zeer goedkoopen toestel, die aan een gewoon goudblad-electrometer gelijk is, bedienen kan. Deze toestel kost slechts 20 schellingen (12 gulden), terwijl de tot dus ver gebruikt wordende op 20 £ (240 gulden) te staan komt. Hij werkt oneindig sterker. Met den nieuwen toestel werkt eene batterij van slechts eene cel (vak) door een' draad van 100 Engelsche mijlen lang. Verdeelt men nu den electrischen stroom in twee of meer deelen, dan kan eene tijding regtstreeks van Liverpool naar London overgebragt worden, terwijl dezelfde stroom te gelijker tijd op twee afgeleide zijwegen zich verspreidt, en langs den eenen kant door Bristol en langs den anderen kant door Cambridge en York dezelfde tijding overbrengt. Deze toestel werkt voorts sneller en geeft meer seinen op hetzelfde oogenblik; hij is draagbaar; men kan dien zelfs in den zak mede nemen en binnen den tijd van een of twee minuten, op eene bepaalde plaats, oogenblikkelijk in werking brengen. Aangezien zijne goedkoopheid, kan men op ieder station verscheidene zulke toestellen in gereedheid houden, zoodat wanneer een toestel door den bliksem of andere oorzaak beschadigd wordt, binnen eenige seconden een ander zijne plaats kan vervangen. Men gelooft, dat bij al de voordeelen, welke deze nieuwe verbetering aanbiedt, de thans in gebruik zijnde electrische telegraphen weldra verdrongen zullen zijn, en dat deze telegraaph uit hoofde zijner beknoptheid niet alleen voor zeer verre afstanden, maar ook voor de verschillende gedeelten van uitgestrekte gebouwen zal gebruikt worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December.

De Abt Monssa, een Neger, die vóór 6 jaren tot Priester is gewijd, bevindt zich thans in de hoofdstad, en zal in een der kerken eene mis vieren.

— Reeds zijn 1000 à 1200 kanonnen en mortieren gegoten, bestemd tot de wapening der op zich zelve staande forten dezer stad; binnen kort zullen zij geplaatst worden.

— Ten voordeele der ongelukkigen door de overstroomingen der Loire is thans voor 1,414,165 fr. ingeschreven.

— Het bestuur van den Noordelijken spoorweg heeft thans ter beraadslaging een ontwerp, om dagelijks 100 wagons steenkolen met 2 treinen deels uit België, deels uit de hangheid van Valenciennes te vervoeren.

— Den 12den zijn groote troepen watervolks van het noorden naar het zuiden over deze hoofdstad heengevlogen, hetgeen men voor een teeken van gestrenge koude houdt.

— De graanprijzen beginnen in de departementen te rijzen; den 12den was het sheffel van 39 tot 42 fr. per mat gestegen en overhier zijn de prijzen hooger geweest. De Prefecten hebben om vermindering van troepen gevraagd ten einde gewerkte opschuddingen door de rijzing der graanprijzen verzaakt, te voorkomen of te beteugelen.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 December.

De Koning en Koningin zijn heden langs den spoorweg naar Parijs vertrokken.

— Gedurende de beraadslagingen over het crediet van 2 mill. fr., ten einde in den nood der behoeftigen te voorzien, heeft de Heer Sigart, een lid uit Benegouwen, de beraadslaging op het terrein der partijschap overgebragt. Hij wilde den ongunstigen toestand van Vlaanderen toegeschreven hebben aan de omstandigheid, dat aldaar meer dan elders in België de geestelijkheid meester was, leerde de volgens hem, het voorbeeld van Italië, Spanje, Portugal en Zuid-Amerika, dat zulk een stelsel, te gelijk algemeene armoede na zich sleept. Deze gedachten werden door Vlaamsche Afgevaardigden hevig bestreden. Ook de Minister de Theux toonde luide zijne afkeuring over de poging om Vlamingen en Walen als vijandige partijen tegenover elkander te stellen.

Nog een ander geschilpunt heeft bij deze beraadslaging veel tijd weggenomen. De aanleiding daartoe gaf den gezegde in een officieel verslag van den Gouverneur van Oost-Vlaanderen, den Heer Desmaisières, die tevens lid der Kamer is, dat de hooge graanprijzen aan opkooping en aan den grootehandel zouden moeten worden toegeschreven. De leden van den Antwerpschen handelstand hebben dit gezegde streng gegispt. Een dagblad maakt daaromtrent de volgende aanmerking, ten betoge dat men in een land, in hetwelk de oogst, in gewone jaren, slechts negen tienden van de binnenlandsche behoefte kan opleveren, moet afzien van de vestiging van willekeurige

prijzen, ter regeling van den invoer van buiten. » In 1740 kwam men in Frankrijk graan voor 120 dagen te kort. De regering besteedde [illegible] millioen en konde daarmede slechts in de behoefte van 16 dagen voorzien. In 1817, verschafte zich de regering, ten koste van 70 millioen [illegible] voor de behoefte van 10 dagen, en verklaarde de Minister, bij [illegible] ongenoegzaamheid van eene tusschenkomst van regeringswege, [illegible] *alleen*, [illegible] *middelen konde aanwenden en in het binnenland verbreiden*.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Publiek:

Den 17den December de Heer I. A. D. Nypels, van Maastricht, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *de Liberorum Naturalium Juribus in Bonis Parentum, secundum jus Francicum et Neerlandicum.*

Dienzelfden dag de Heer L. H. T. Wenmaekers, van Stockhem, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *de Litterarum Cambialium Acceptatione.*

200ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Lijst. No. 18635 een prijs van *f* 1,000.
14de » No. 10353 een prijs van *f* 1,000.
15de » No. 16142 een prijs van *f* 25,000. No. 3473 een prijs van *f* 1,250.
16de » No. 317 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

LEYDEN den 14den December 1846. Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, JOHANNA TIDEMAN, geliefde Echtgenoote van

D. L. VAN MARLE.

Eenige en algemeene Kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren, Vrouwe SARA HENRIETTE WEYLAND, Weduwe van den Wel Edel Geboren Heer EVERT BODEL NIJENRODE.

LEYDEN, 10 December 1846.

Heden nacht overleed ons geliefd jongste Kind, oud 10 maanden.

LEYDEN, 17 December 1846.

A. C. LEEMBRUGGEN,
C. M. LEEMBRUGGEN,
Geb. PLUYGERS.

Eenige Kennisgeving.

De Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, heeft bij Vonnis, gewezen op verstek, den [illegible] December 1846, ten verzoeke van ELISABETH TEN BRUMMELAAR, Echtgenoote van JAN OOSTRUM CLAASZOON, verklaard te stellen onder Curatele, ter zake van onnoozelheid, denzelven JAN OOSTRUM CLAASZOON, *Koopman en Leerlooijer*, wonende te *Woerden*.

JAC. HAZENBERG, *Procureur*.

Ten Gemeentehuize zijn de Stedelijke Regering, daargesteld ter voorziening in den nood van minvermogenden, brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad; dat in de Localen van het *Catharina Gasthuis* op de Aalmarkt, van Stadswege, wederom *op Maandag den een en twintigsten December aanstaande*, ten algemeenen gerieve zal worden verkrijgbaar gesteld, **eene voedzame en smakelijke Soep**, tegen betaling van *Zes Cents* voor iedere Portie van 1½ Ned. Kan; — dat de afgifte der Porties zal plaats hebben telken Werkdage, van 's voormiddags *ten half twaalf ure* tot 's namiddags *ten half twee ure*; terwijl aan genoemde Localen, behalve tegen dadelijke betaling gedurende den tijd der uitdeeling, nog 's voormiddags gelegenheid zal zijn ter bekoming van de Benoodigde **Boons**, alsmede bij de uitdeeling in betaling zullen worden aangenomen de **Winkelmarkjes**, welke van wege het Leydsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* worden uitgegeven.

Leyden, 15 *December* 1846. De Commissie voornoemd:

PAUL DU RIEU,
A. HARTEVELT Jz,
A. O. E. Grave VAN LIMBURG STIRUM,
J. VAN HEUKELOM Sr.,
C. LEEMBRUGGEN,
J. C. BUCAILLE.

NB. NB. NB. ***Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden***, adverteren met deze, dat de **PUBLIEKE AANBESTEDING** van eenige **WERKEN**, ten behoeve van deze Stad, op den 10den van deze maand bepaald, doch later uitgesteld, alsnu *blijft vastgesteld*, en zal plaats hebben *op Maandag den* 21sten *dezer*; des voormiddags ten 12 ure, blijvende tot dien dag de Bestekken, Teekeningen en Modellen ter aangewezen plaatse voorliggen.

GEVONDEN:

op de Pieterskerkgracht, een **ZILVEREN REPOLOGIE.** Tegen bewijzen van eigendom en kosten dezer advertentie kan hetzelve worden teruggevraagd bij G. H. BLANKEN, op de Beestenmarkt.

Leyden, 16 *December* 1846.

Tegen 1o. Mei aanstaande verlangt men voor 3 à 4 Personen **KAMERS**, liefst, immers gedeeltelijk, beneden, [illegible] Kuiken, Kelder en Zolder. Opgaaf van localiteit en prijs [illegible] onder adres letter **X**, aan het Bureau dezer Courant.

[illegible]ratator in het Faillissement van JAN PELLEKOORN, zal op [illegible]derdag den 14den Januarij 1847, des morgens ten 11 ure, in [illegible]berg *het Vliegende Paard*, te *Nieuwkoop*, in het openbaar [illegible]

[illegible] bekende sterke HUIZINGE, bijzonder geschikt tot *Broodbakkerij*, [illegible] [illegible] uitgeoefend, voorzien van goede Graanzolders; daarbij behoorende [illegible] SCHUUR, tot berging van Paarden en Rijtuigen als anders ingerigt, mitsgaders ERVE EN TUIN, staande en gelegen in het Dorp *Nieuwkoop*, Kadaster Sectie A Nos. 52 en 53.

Te aanvaarden den 1sten Februarij 1847.

Breeder bij biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris W. A. VAN ZIJST, te *Woerden*.

Bij den Boekhandelaar J. W. [illegible] wordt uitgegeven:

STUKKEN,

BETREFFENDE DE

BESCHULDIGING TEGEN DE LEER EN DE BEROEPING

VAN

Ds. A. RUTGERS VAN DER LOEFF,

ingeleverd bij het Klassikaal Bestuur van *Leyden*, No. 1. Prijs *f* 0.25.

ten voordeele der Huis-Zitten- en Diaconie-Armen.

alsmede:

G. C. J. SCHOOR, de Chimismo corporis in Febre Typhoidea mutato. Prijs 50 Centen.

De Boekhandelaar **W. H. VAN HEYNINGEN** te *Utrecht* heeft alom verzonden, de 1ste Aflevering van een Werk, getiteld:

BIOGRAPHISCH WOORDENBOEK

VAN ALLE IN DEN BIJBEL VOORKOMENDE PERSONEN,

onder Hoofd-Redactie van

H. VAN HEYNINGEN,

onder medewerking van onderscheidene met lof bekende Predikanten.

HH. Studenten in de Theologie worden vooral op deze onderneming attent gemaakt, als zijnde het eenig Werk van dien aard in onze taal, en hoewel praktisch geschreven, zoodat ook den beschaafden Leer een hoogst nuttig Handboek hierdoor geworden, zal men echter het nut dat hierin ook voor HH. Theologanten gelegen is, wel niet behoeven te betogen.

BEURSPRIJS VAN SCHUILDIJKEIJEN.

WOENSDAG, 16 DECEMBER.

			Laagst koers	Hoogst koers	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½	pCt.	59 5/16	59½	59⅜
Dito dito	» 3	»	71 7/16	71⅝	71 11/16
Dito dito	» 4	»	92⅝	92¾	92 13/16
O. L. Leening	» 4	»	92⅝		
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	83⅜		
Handel-Maatschappij	» 4½	»	173½	174½	173½
Haarlemmermeer	» 5	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»			
BELGIE, Certificaten	» 4½	»			
Dito Dito	» 2½	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» 2½	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	21 1/16	21⅛	
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5	»	20⅛	20 1/16	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	31 1/16	31⅛	31⅛
Coupons Ardoins.	»	»	18⅝	18 1/16	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	37⅜	37⅝	37⅛
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105½	105⅝	
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	104⅜		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	96⅛		
Dito bij HOPE	» 4	»	88⅝	89	
Dito bij STIEGLITZ & C°	» 4	»	97⅜	88 7/16	
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»	68⅞	69	
Certificaten van dito	» 6	»	68⅝	69	
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	104⅞		
Idem	» 2½	»	58		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»	88	88⅛	
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën,	» 5	»			
MEXICO,	» 5	»	22	22⅛	22⅛
VENEZUELA.	» 2	»	10⅞		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.